

Qatar herstelt banden met Iran, de Saoedische aartsvijand

By **Floris Van Straaten**, www.nrc.nl
augustus 24ste, 2017

Naar hartelust blijven Qatar en Saoedi-Arabië elkaar ruim drie maanden na het uitbreken van hun conflict uitdagen. Donderdag liet Qatar weten dat het zijn diplomatieke betrekkingen met Iran, aartsrivaal van Saoedi-Arabië in het Midden-Oosten, volledig zal herstellen.

Een veelzeggend gebaar. Begin vorig jaar immers nog had Qatar zijn ambassadeur teruggeroepen uit Teheran uit solidariteit met de Saoediërs nadat hun ambassade in Teheran was bestormd en beschadigd door Iraniërs. Die waren boos over de executie van een prominente shi'itische geestelijke in Saoedi-Arabië.

Sindsdien hebben de Qatarezen op hun beurt heel wat meer solidariteit ondervonden van Iran dan van Saoedi-Arabië. De Saoediërs sloten begin juni, gesteund door enkele andere landen, de grens met Qatar af en verbraken hun verbindingen en handelscontacten met de Golfstaat. Als reden voor deze krasse maatregelen voerden ze aan dat Qatar terroristen zou steunen, subversieve televisieprogramma's zou maken (van Al Ajazeera) en te nauwe banden met Iran zou onderhouden. Pas als Qatar aan dit alles een einde maakte, zou de blokkade worden opgeheven.

Lees ook het stuk dat redacteur Floris van Straaten in juni schreef: zonder vrienden is Qatar verloren. Over een klein, maar rijk en eigenzinnig buitenbeentje in de Golf dat alleen staat nu burens het land straffen voor vermeende steun aan Iran.

Provocatie

Toen Qatar ondanks zijn grote rijkdom in de problemen dreigde te komen schoot Iran te hulp met voedseltransporten. Ook stond het Qatar Airways toe gebruik te maken van het luchtruim boven zijn grondgebied.

Vorige week was het de beurt aan Saoedi-Arabië met een provocatie aan Qatars adres. Kroonprins Mohammed bin-Salman, architect van het harde beleid jegens Qatar, ontving pontificaal de Qatarese prins sjeik Abdullah bin Jassim al-Thani in Jeddah. Weliswaar is sjeik Abdullah verwant met de huidige Qatarese emir Tamim bin-Hamad al-Thani, hij zit niet in de regering en had voor zover bekend geen mandaat voor onderhandelingen. Pikant is ook dat hij behoort tot de familietak die in 1972 uit het zadel was gewipt door de huidige machthebbers in Qatar.

Lees ook: Volgens bronnen in de VS orkestreerden de Verenigde Arabische Emiraten een hack om de emir van Qatar te schaden. Klopt dat?

Mekka

De kroonprins had ook een verrassing voor zijn bezoeker. Qatarezen die op hadj naar Mekka willen zijn ondanks de blokkade welkom. Sterker nog: op kosten van de Saoedische koning zouden pelgrims gratis uit Qatar worden opgehaald per vliegtuig. Na dit royale gebaar rees meteen de vraag of de Saoediërs aansturen op een staatsgreep in Qatar.

Erg geestdriftig werd er niet op het Saoedische gebaar gereageerd. Qatarese functionarissen mopperden over de hadj als „instrument van politieke manipulatie” en noemden het „onlogisch” dat de pelgrims niet met Qatar Airways mochten reizen. De Saoedische vliegtuigen liepen intussen vertraging op. De Saoediërs hadden weliswaar een vergunning om te landen in Qatar aangevraagd, maar per ongeluk zouden de Qatarezen de papieren niet bij het juiste bureau hebben afgeleverd.